

JAKOBHAVN FORSTANDERSKABS VIRKE

I ÅRENE 1863-1910

IV. FORSTANDERSKABETS RETSLIGE OG POLITIMÆSSIGE OPGAVER

Af Kåle Rosing

Som det vil fremgå af de foregående afsnit, var forstanderskabet i den første tid næsten helt forskånet for retssager, men de følgende år udvidedes dets virksomhed stadig i retslig og politimæssig henseende. I 1887 dekreterede inspektøren umyndiggørelse af en person (uden nogen forudgående retshandling), idet han dog anmodede om forstanderskabets medvirken. I sin skrivelse af 10. februar 1887 meddeler inspektør A. Andersen følgende:

„Det vil ikke være Nogen af D'Herrer ubekjendt, hvorledes afd. Inspektør Krarup Smith for nogle Aar tilbage satte en Indskrænkning i Grønlænderen Okabaks Raadighed over den ham tilhørende Formue, der indestod i Jakobshavns Sparekasseafdeling. Noget paavirket af den Anskuelse, der endog offentlig kom til Orde, at en saadan Umyndiggørelse ikke var stemmende med Administrationens Opgave at arbeide hen imod Grønlændernes Selvstændighed, samt stolende paa Okabaks Løfte om, at han fremtidig vilde holde tilraade med sine Midler, hævdede jeg for et Par Aar siden nævnte Indskrænkning. Følgen heraf er imidlertid bleven den, at Okabak i de sidste Aar har hævet af sit Tilgodehavende et Beløb af over 1500 Kr., saaledes at han til 1. Januar 1887 kun havde indestaaende til Rest i Sparekassen ca. 700 Kr. Han har ved en saa meningsløs Ødselhed tilfulde godtgjort sin Mangel paa Evne til at varetage sit og Familiens Tary, og førend han endnu fuldstændig har bortødslet alt, hvorefter han sikkert vil falde Samfundet til Byrde, anser jeg det ikke blot for berettiget, men ogsaa for min Pligt som den, i hvis Haand der er lagt et vist Værgemaal for de Indfødte, igen at berøve ham Raadigheden over hans Midler.

Idet Inspektoratet saaledes erklærer ham umyndig og stiller hans Midler under Forstanderskabets Administration, saaledes at han intet kan hæve af sin Kapital uden Forstanderskabets Samtykke, skal man herved anmode D'Herrer om tillige med Forstanderskabets øvrige tilstedeværende Medlemmer at tage under Overveielse og bestemme, *dels* ved hvilke Midler Okabak bedst vil kunne sættes i Stand til igjen at leve

som Grønlænder, saaledes at han fremtidig maa være henvist til at leve af sit grønlandske Erhverv, dels under hvilke Betingelser og Forhold der af Forstanderskabet vil kunne hæves af hans Kapital som Tilskud til hans og Familiens Underhold.

Om hvad Forstanderskabet i saa Henseende maatte beslutte, skulde man udbede sig nærmere Meddelelse.“

Ifølge et referat fra „Kommissionen for Grønlændernes Anliggender“ havde Ūkapak (som det bør staves) erhvervet sin formue ved „i sin Tid at rejse om i Europa med Menageriejer Hagenbeck.“

Straks efter modtagelsen af denne skrivelse samledes de danske medlemmer af forstanderskabet. Man meddelte herefter inspektøren, at man med glæde tilsluttede sig inspektørens beslutning, idet Ūkapaks formue på dette tidspunkt allerede var svundet ind til ca. 500 kr., og man meddelte samtidig Ūkapak, at det nu var slut med at hæve af sparekassen, og at renterne, som forventedes at blive ca. 20 kr. årlig, kun ville blive udbetalt ham og hans familie i trangstiden og kun i form af den „sædvanlige Sultekost“, nemlig rugmel og spæk (denne form for „sultekost“ eller fattighjælp holdt sig igennem de følgende 50–60 år). Denne sag blev forelagt det samlede forstanderskab på dets ordinære forårsmøde samme år, og man vedtog da at lade Ūkapak få sig en ny riffel over sin sparekassekonto, da han i modsat fald næppe ville være i stand til at ernære sig på grønlandsk vis; men da man jo kendte manden og hans vaner særdeles godt, blev det samtidig meget strengt pålagt ham ikke at sælge eller bortbytte sine ejendele, og det blev ham meddelt, at han ikke oftere ville blive hjulpet, hvis han fremdeles udviste skødesløshed med sine ejendele.

Forstanderskabet fik iøvrigt senere hen rigeligt at bestille med den samme Ūkapak, da han naturligvis ikke pludselig kunne forandre sig til at blive en god og nyttig samfundsborger, hvor meget man end havde berøvet ham rådigheden over sine penge. Man blev således nødt til at hjælpe ham til at få bygget sig et hus ved Jakobshavn, da han mødte op med sin familie, ribbet for alle ejendele og i største armod. Huset byggede han rigtig dårligt, så at man måtte skaffe ham et andet, og da vinteren var gået, havde han brugt det meste træ i begge huse til at komme i komfuret.

De efterfølgende år figurerer Ūkapak jævnlig på listerne over udgivet fattighjælp, nogle gange udgivet i form af skind, andre gange som hajsnoerer med kroge. Da Ūkapak døde i 1896, viste det sig dog, at der endnu var lidt tilbage af hans tidligere formue, nemlig 212 kr. Forstanderskabet besluttede, at renterne af det indestående beløb samt 10 kr. af kapitalen årligt skulle udbetales enken til børnenes opdragelse „saalænge Forstanderskabet maatte anse dette for nødvendigt.“

Med hensyn til forstanderskabets mere politimæssige virke kan nævnes et eksempel. Der blev nemlig 1887 konstateret syfilis hos en familie, der var flyttet fra Holsteinsborg til Clauthavn, i hvilken anledning inspektøren anmodede forstanderskabet

*Julefest
hos pastor Wagner i Jakobshavn 1899.*

Foto: Dr. Bentzen (Arktisk Institut)

om at sætte befolkningen ind i denne sygdoms farlighed, ligesom det pålagdes forstanderskabet at „vaage over, at de Paalæg, som af Lægen gives til Forhindring af Smittens Udbredelse, ogsaa overholdes.“

Den nævnte familie blev selvsagt noget af et problem for forstanderskabet. Familien var indlagt på sygehuset i Jakobshavn, men blev af lægen den 5. december 1887 udskrevet som „foreløbig helbredede“, og at det derefter iflg. lægens udsagn måtte blive forstanderskabets sag at sørge for dem. Da familien absolut intet ejede og af sikkerhedshensyn var blevet forbudt al samkvem med befolkningen, måtte dens ophold i vintertiden medføre ekstraordinære udgifter. Man søgte da også inspektoratet om et særligt tilskud, samtidig med at man søgte om at få familien sendt til sit hjemsted, så snart det var gørligt. Imidlertid måtte inspektøren i juni 1888, efter at have konfereret med inspektøren for Sydgrønland, meddele, at familiens hjemsendelse til Holsteinsborg måtte anses for så betænkelig, at den indtil videre måtte forblive i Jakobshavn, men at man ville træffe foranstaltninger hertil, så snart det

kunne ske på en for befolkningen betryggende måde. Inspektoratet godkendte samtidig, at der fra fælleskassen blev ydet et tilskud på 100 kr. i anledning af de ekstraordinære udgifter ved patienternes ophold ved stedet. – Det ser dog ud til, at Jakobshavn er sluppet af med den omtalte familie i løbet af 1888, idet „Kommissionen for Grønlandernes Anliggender“ i et møde i foråret 1889 oplyser, at familien er ført tilbage til Sydgrønland og er blevet anbragt ved Arsuk.

I årenes løb blev der pålagt forstanderskabet flere opgaver med hensyn til ordenens opretholdelse m. v. Således udsendte inspektøren i 1890 et cirkulære til samtlige formænd for forstanderskaberne, hvori han pålagde dem at påse, at det – for at afværge ulovlig handel med fremmede skibsbesætninger – blev grønlænderne forbudt at gå ud på fremmede nationers skibe (undtagen i ganske særlige tilfælde), og ligeledes påse, at enhver grønlander, der overtrådte dette påbud, blev indstævnet for forstanderskabet og mistede sin repartition eller blev idømt en bøde.

Som helhed fik forstanderskaberne mod århundredskiftet stadig flere egentlige retssager at beskæftige sig med. Således foreligger der følgende skrivelse af 10. september 1890 til forstanderskabet:

„Ved hermed at stille Hr. Formanden Afskrift af en fra Bødker Jensen ved Jakobshavn modtagen Klage over et på ham den 2^{den} Juli d. A. af Grønlænderne Carl Therkelsen og Lars Kristensen forøvet Overfald, skulde man anmode Dem om at foranledige nævnte Grønlandere indkaldte for Forstanderskabet, for at Sagen ved Sammes Bistand kan blive tilbørligt undersøgt og paakjendt.“

Da det er den første egentlige retsstrætte, der forekommer i disse gamle protokoller, citeres sagen in extenso. Desværre mangler der en væsentlig del af sagen, nemlig sagsøgerens fremstilling og påstand, men man får alligevel et indtryk af, hvorledes sagen er blevet behandlet, idet der i forstanderskabsprotokollen for 26. september 1890 er anført:

„... Overensstemmende med Inspektoratets Skr. af 19. Septbr indkaldtes Grønlanderne Karl Therkelsen og Lars Christensen for at afgive Forklaring angaaende den Klage, der af Bødker Jensen hersteds var indsendt over dem, og som i Afskrift var tilstillet Forstanderskabet.

Ved det over disse afholdte Forhør fremkom fra deres Side følgende Oplysninger:

1. Der eksisterede ikke nogensomhelst Akkord eller Overenskomst mellem Bødkeren og de af ham til Bugsering leiede om et Vederlag af 75 Øre.. Pengespørgsmålet kom først på Bane, efter at de vare hjemkomne, og hvor de altsaa havde Ret til i Lighed med de andre bugserende 1 kr.
2. Karl Therkelsen benægtede paa det bestemteste at have overfaldet Bødkeren. Da han indfandt sig for at faa det hans yngre Broder tilkommende Beløb udbetalt, havde Bødkeren strax paa en grov Maade vist ham ud og umiddelbart efter i Hid-

sighed grebet fat i ham, iturevet hans Anorak, kradset ham i Ansigtet og sparket ham i Maven. Karl Therkelsen havde derefter af Frygt og som Nødværge taget fra sig og brødes saaledes med Bødkereren først i dennes Husgang og derefter udenfor; da Karl Therkelsen mærkede, at Bødkeren havde sluppet sit Tag i ham, slap han strax.

3. Lars Christensen benægter paa det bestemtteste at have lagt Haand paa eller rørt Bødkeren. Forstander Sakarias Frederiksen, som havde været tilstede, bevidnede dette og erklærede forøvrigt, at han ikke havde fundet Grund til at skride ind, samt ansaa Bødkeren for den angribende. Bødkerens hele Fremstilling af det forefaldne Slagsmaal erklærede samme Forstander for usandfærdig. Jacobshavns anden Forstander, Emanuel Jeremiassen benægter at have været tilstede.

Efter det saaledes oplyste mener Forstanderskabet ikke at kunne fremsætte noget Forslag om Straf for de to Grønlændere, men henstiller Sagen til Inspektørens egen nærmere Prøvelse overensstemmende med de foreløb. Bestemm. § 24.“

Ved forårsmødet 1892 behandlede forstanderskabet atter en sag, denne gang et tyveri, der var anmeldt af kolonibestyreren. Der afhørtes forskellige vidner og en grønlander, hvem mistanken var faldet på, men det lykkedes ikke at føre noget bevis mod ham. Man besluttede derfor at lade sagen gå videre til inspektøren, idet man dog fremkom med et ganske pudsigt forslag til sagens løsning, nemlig ved at anføre følgende: „Da Forstanderskabet saaledes ikke kunde bringe noget for Dagen, indstilledes Sagen til Inspektørens Overvejelse, idet der formenes, at det eneste Middel til at komme til Kendskab om Sagen, vil være Trudsel om at de mistænkte skulle fjernes til en eller anden fjern Koloni, f. Ex. Upernivik, da der formenes, at de uskyldiges Slægtninge ville søge at angive den skyldige.“ Inspektøren tog dog det fornuftige standpunkt, at der ikke kunne iværksættes nogen foranstaltning på en mistanke alene, da forstanderskabet ikke havde kunnet oplyse noget positivt om den pågældendes meddelagtighed i tyveriet. Han bad dog forstanderskabet om at holde et vågent øje med den mistænkte.

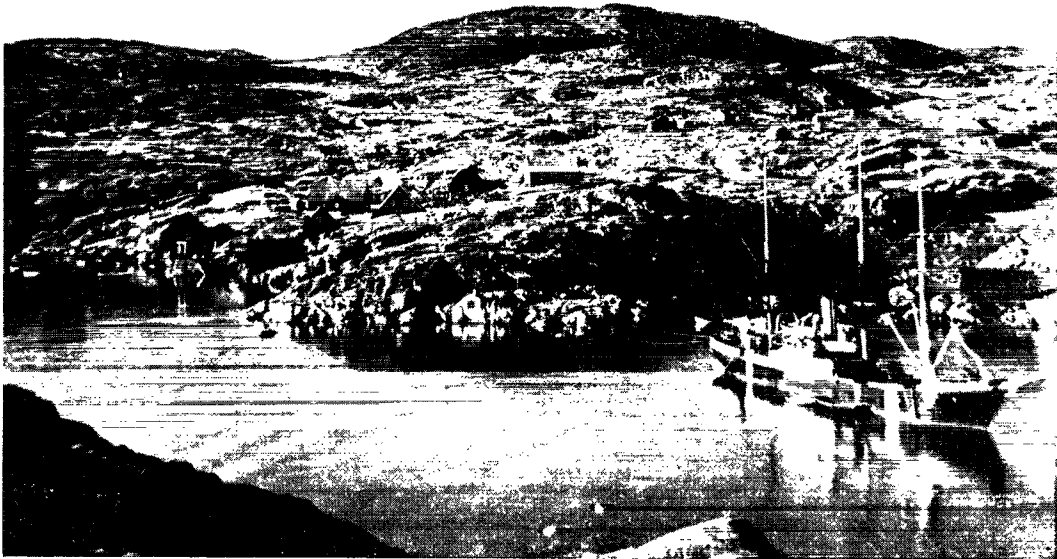
Den 3. oktober 1896 behandlede man en sag, der var usædvanlig derved, at det var kolonibestyreren, der gav anledning til, at der mellem ham og de øvrige medlemmer af forstanderskabet opstod uoverensstemmelse. Kolonibestyreren havde forlangt, at et par hundespand i Rodebay blev slået ned, fordi de havde dræbt en del får, som bestyreren havde udsat på øerne Savêrnex og Pikiulik. Det var næppe urimeligt, at den grønlandske forstander fra Rodebay modsatte sig dette krav med den begrundelse, dels at hundene meget nemt kunne komme til de omtalte øer ved lavvande og under islæg, og dels at det ville være noget af en katastrofe for de pågældende fangere, såfremt de blev berøvet deres hunde, som var ganske uundværlige til vinterfangsten. Dette resulterede i, at bestyreren i vrede forlod mødet, og sagen

blev overgivet til inspektørens afgørelse. I sin følgeskrivelse til sagen går formanden pastor H. P. Sørensen ganske naturligt ind for hundeejerne, og iøvrigt slutter den omtalte skrivelse med disse ord: „Endelig skal Formanden gjøre Inspektoratet opmærksom paa den aldeles utilladelige Maade, paa hvilken Bestyreren ved Mødets Slutning optraadte med Eder og Skældsord mod Forstanderen ved Rodebay uden at denne havde tilladt sig at sige noget usømmeligt og Formanden tillader sig at anmode Inspektoratet om at give Bestyreren et Tilhold om at opføre sig sømmeligt og anstændigt paa Møderne for at det ikke i Gjentagelsestilfælde skal blive nødvendigt at hæve Mødet eller lade ham fjerne.“

Det var jo ikke blide ord, og ved forårsmødet den 21. april 1897 er kolonibestyren da også fraværende, uden at der i protokollen angives grunden hertil.

Den 12. maj 1898 blev der indkaldt til et ekstraordinært møde i en ikke helt almindelig sag. Det havde nemlig vist sig, at der i flere tilfælde var stjålet træ fra ligkisterne på kirkegården, og en nærmere undersøgelse og afhøringer under mødet fastslog, at en enke, en enlig kvinde samt 2 gifte kvinder havde drevet denne trafik igennem nogen tid. Desuden var en vis Samsons kone mistænkt, men om hende blev det dog oplyst, at hun „vel havde haft isinde at hente Brændsel derfra, men var blevet afskrækket ved at finde en Kiste aabnet og deri et endnu ikke fortæret Lig.“ Dommen i denne sag lød på, at den omtalte enke skulle udelukkes fra butikken i 2 år, de 2 gifte kvinder og deres familier, der havde været vidende om tyverierne, blev udelukket fra butikken i 1 år, hvorimod den enlige kvinde slap med en alvorlig irettesættelse. Dommen slutter med: „... samt at der gennem Forstanderen meddeles, at fornyet Tyveri fra Kirkegaarden vil medføre mindst 10 Slag Tamp (foreslaaet af Forstanderne). Endvidere skulde de, der havde taget Træ fra Kirkegaarden, efter nærmere Angivelse, med Sten og Tørv dække Gravene efter nøjere Anvisning af Stedets Forstander. – Endelig henstilles til Inspektoratet, at vedkommende Husherrer ... mistede Repartitionen i henholdvis 1 og 2 Aar, da de maa antages for tilstrækkeligt vidende om de Tyverier, deres respektive Koner have gjort sig skyldige i, samt at Pensionist ... som Husherre for ... betaler en Bøde til Kolonikassen af 10 Kr.“

Inspektoratet fandt dog ikke sagen tilstrækkeligt oplyst og udbad sig forhør over de personer, der ikke var mødt eller som ikke var blevet indkaldt til forstanderskabsmødet. Trods fornyede afhøringer og gentagelse af forstanderskabets indstilling om straf til de skyldige, mente inspektøren det umuligt at danne sig nogen begrundet mening om skylden hos de implicerede. Der anføres følgende i sidste halvdel af inspektørens skrivelse af 27. februar 1890: „Saameget synes dog at fremgaa af de modtagne Beretninger, at flere af de indfødte Beboere ved Jakobshavn have været med til at plyndre Rester af Ligkister fra Kirkegaarden for at benytte disse til

„Hans Egede“ på havnen.

Foto: H. Lindow (Arktisk Institut)

Brændsel i Husene. – En saadan Vandalisme og Mangel paa Pietet overfor de afdøde, særlig ved et Sted som Jakobshavn, hvor der siden 1846 til Stadighed har været ansat to Missionærer, vidner ufordelagtigt om Befolkningens moralske Følelse og om Misopfattelse af, hvad der i saa Henseende er tilladeligt. – Man skal derfor tillade sig at anmode Hr. Formanden om paa Foraarsmødet i Aar gennem Forstanderne at tilkjendegive Befolkningen ved Jakobshavn Inspektoratets alvorligste Misbilligelse af det af de Anklagede udviste Forhold, i hvilken Anledning man tillige tør paakalde Hr. Formandens Assistance som Missionær for at klargjøre for Befolkningen det forkastelige i Forstyrrelse af Gravfreden.

Iøvrigt formener Inspektoratet efter denne Udtalelse og i Betragtning af forskellige Omstændigheder at kunne lade Sagen falde, selvfølgelig med Bemærkning om, at dersom noget lignende gjentages i Fremtiden, vil de Vedkommende blive ansete med Straf af Forstanderskabet eller efter dettes Indstilling til Inspektoratet.“

I de følgende år vokser forstanderskabets retslige og politimæssige opgaver, for så vidt som antallet af forskellige mindre forseelser er stigende. Der behandles således flere tilfælde af selvtægt, hvor hunde er dræbte af personer, hvis ejendele er

blevet ødelagt af hunde. Ligeledes verserede en sag om forbud mod tørvehentning ved selve kolonistedet Jakobshavn, — et forbud der på lægens foranledning var blevet vedtaget „af sanitære Hensyn“ og senere approberet af inspektøren. Det viste sig imidlertid meget vanskeligt at gennemføre forbudet, hvis betydning befolkningen havde vanskeligt ved at fatte. Sagen nåede helt til indenrigsministeriet, der dog resolverede, at det givne forbud skulle stå ved magt, og dette medførte en lang række (mindre) bøder til dem, der havde overtrådt forbudet.

Som bekendt havde man også i Grønland i visse tilfælde anvendt korporlig straf, men ved århundredskiftet var den almindelige indstilling overfor denne form for straf ændret betydeligt. Det viser følgende eksempel, der ganske vist ikke har fundet sted ved Jakobshavn, men som forstanderskabet dog var blevet underrettet om gennem et cirkulære, der af inspektør Daugaard-Jensen, som var blevet udnævnt til inspektør for Nordgrønland i 1900, var blevet sendt til efterretning for samtlige forstanderskaber. I dette cirkulære var det oplyst, at Direktoratet overfor inspektøren havde anført, at en kolonibestyrer, der var formand for forstanderskabet i Christianshåb „ved Efteraarsmødet i Aaret 1902 under Eksekutionen af den en Grønlanderinde for Fosterfordrivelse idømte Straf af 27 Slag Tamp har krænket Forstanderskabets Værdighed og tilføiet Delikventinden en uberettiget Ydmygelse ved at foretage Fotografering af Afstraffelseshandlingen, hvorhos han ikke har draget Omsorg for, at den alvorlige Handling foregik paa passende højtidelig Maade.

Det er derhos oplyst, at han under Underøgelsen mod 3 Fangere, der sigtedes for Voldtægt mod bemeldte Pige, som Formand for Forstanderskabet har givet Protokollen en urigtig Tilførsel og benyttet denne i Disfavør af de tre Anklagede samt forhalet Sagen og undladt at indhente Oplysninger, som det af Inspektoratet var blevet ham paalagt at fremskaffe.“

Indenrigsministeriet udtalte derfor sin alvorlige misbilligelse og afsatte kolonibestyreren som formand for forstanderskabet.

At man på dette tidspunkt var ved at komme til den anskuelse, at pryglestraffen burde afskaffes, viser efterfølgende citat. I 1905 var det hensigten at revidere de for forstanderskaberne gældende „foreløbige bestemmelser“, men da der krævedes yderligere undersøgelser og overvejelser, blev det pålagt forstanderskaberne at genoptage spørgsmålet om forslag til nye bestemmelser på de kommende efterårs- og forårsmøder. Jakobshavns forstanderskab havde blandt andet en korrespondance med forstanderskabet i Godthåb herom, og under mødet den 25. september 1905 er der anført følgende:

„Angaaende den fra Godthaabs Forstanderskab modtagne Skrivelse havde Jakobshavns Forstandere paa deres Møde dagen i Forvejen affattet en Skrivelse, hvori de udtaler at de i det Hele og Store kunde slutte sig til Godthaabs Forstanderskabs

Udtalelser; angaaende Pryglestraffen mente Forstanderne at denne ikke var heldig, da man i og for sig ingen Forbedring sporede hos dem, paa hvem denne Straf var anvendt; angaaende Straf for større Forbrydelser som Fosterfordrivelse, Mord o. d. l. udtaler Jakobshavns Forstanderskab, at det vilde være godt, om saadanne Forbrydere sendtes til Danmark for at udsone deres straf –“

I de senere år havde der fundet temmelig mange uopklarede tyverier sted af tørv fra tørvestakke ved Jakobshavn samt andre mindre tyverier. Dette gav anledning til følgende tilførsel til forhandlingsprotokollen for den 4. april 1906:

„Forstander Sakarias Magnussen stillede dernæst et Forslag om, at man for Fremtiden skulde forbyde Indvandring til Jakobshavn, hvilket Forslag han motive-rede med, at det var meget uheldigt, at saa mange Grønlændere var samlet paa een Plads, da Sæderne derved forværredes, saaledes at man bl. andet ret hyppigt hørte tale om Tyverier og sligt – langt mere end i gamle Dage. Forbudet mod Indvan-dring skulde dog ikke gælde tilkommende Hustruer for ved Jakobshavn bosiddende Fangere. – Forstanderskabet sluttede sig enstemmigt til Forslagsstillerens Motive-ring og vedtog at henstille Forslaget til Inspektoratets Approbation, og for saa vidt Inspektoratet skulde billige det, at anmode Inspektoratet om at foranstalte det for-nødne i saa Henseende.“

I skrivelse af 28. juli 1906 udtaler inspektør Daugaard-Jensen dog, „at det fra gammel Tid er blevet betragtet som Ret for en grønlandsk Familie at bosætte sig, hvor den vil, og at man derfor finder det betænkeligt at stadfæste det foreslåede Forbud, men at man ved den forestaaende Revision af Forstanderskabsbestemmel-serne skal have Spørgsmaalet om en ny Ordning af dette Forhold i Erindring.“

Allerede på daværende tidspunkt var problemerne på det sociale område som følge af stedets befolkningsmæssige vækst begyndt at vise sig. På den tid var man også begyndt at rette opmærksomheden på ungdomskriminaliteten, der i vor tid er så stærkt i søgelyset, sammen med de øvrige voksende sociale problemer i forbindelse med landets industrialisering.

På mødet den 5. april 1909 var således en 17-årig ung mand anklaget „for i læn-gere Tid at have udvist *bedragerisk Adfærd* ved i sin syge Moders eller sin gamle Bedstemoders Navn at tiltigge sig selv Levnedsmidler af forskellig art hos de danske.“

Man indskrænkede sig til at tildele ham en alvorlig irettesættelse, ligesom man overfor den unge mands forældre udtrykte sin misbilligelse i anledning af hans dår-lige opførsel og forbød forældrene fremtidig at benytte ham som sendebud til de danske.

Sagen sluttede således: „*Formanden* benyttede denne lejlighed til i en kort tale at lægge de tilstedeværende forstandere alvorligt og indtrængende paa sinde, i hvor

høj grad unge mennesker som comparenten og hans lige var til skade for det grønlandske samfund, og tilskyndede dem til under de forventede nye samfundsforhold at have deres opmærksomhed henvendt paa, hvad der herved kunde gøres i retning af opdragelsesanstalter, retten til at fratage forældremyndighed etc.“

Ved skrivelse af 24. juni 1909 meddeler inspektøren forstanderskaberne i Nordgrønland, at indenrigsministeriet har givet sit samtykke til, at forfatteren Knud Rasmussen afholder en række møder i Grønland om landets forhold til Danmark og om grønlændernes materielle og kulturelle udvikling. Dette blev indledningen til den rejse, som Knud Rasmussen, Jakobshavns berømte søn, foretog langs kysten, og hvorunder han satte den grønlandske befolkning ind i de nye love, der i fremtiden kom til at gælde, nemlig om indførelse af kommuneråd og landsråd, hvorved det foran omtalte 47-årige virke i Jakobshavns forstanderskab ophørte.

Den 6. september 1910 afholdt Jakobshavns forstanderskab sit sidste ordinære møde, på hvilket der udfærdigedes valglistor til de nye kommuneråds- og landsrådsvalg, der skulle foregå den 1. oktober samme år. Dette historiske møde lededes af den fungerende formand, daværende kolonibestyrer A. P. Olsen med daværende pastor, senere den første og eneste grønlandske viceprovst Mathias Storch som tolk. —

En betydningsfuld periode i Jakobshavns administrationshistorie var sluttet.